

БЕЖАНСКИ ГЛАС

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

АБОНАМЕНТ: годишно 75 лева,
полугодишно 40 лв.
Един брой 1 лев.РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
УЛ. „ГУРГУЛЯТА“ № 11.ОБЯВЛЕНИЯ: по 1.40 лв. кв. см.
приставски по 90 ст. на дума

Държавата и бежанците.

В нашия печат, особено след войната се писа много за селяни, земледелци, работници, еснафи и пр. Препоръчаха се ред мерки за подобрене положението на тия съсловия и се чертах много планове за развитието на стопанския живот на стрената. Също и Народното Събрание гласува ред закони и доста направи в това направление, и наляваме се, че още ще направи. Един въпрос, обаче, не получи своето разрешение тъй бързо както нуждите изискваха, и както би трябвало да се разреши — въпроса за бежанците.

Ние имаме бежанци още от време на балканската война. Общоевропейската война ни донесе също доста бежанци от Добруджа, Македония, Тракия, Босилградско, а и днес още продължават да прииждат.

До колкото ни се простират сведенията, данни за числото на тия бежанци и сведения за положението им точно няма. В всеки случай общоизвестно е че от балкан. война имаме повече от 30,000 бежанци, от общоевропейската — около 150,000, така че общото число на известни и неизвестни бежанци, сигурно надминава цифрата 180,000. За съдбата на тия хора, чието положение още не може да се смета за стабилизирано и окончателно установено, държавата трябва да се погрижи, тъй като те страдат не по своя вина, а поради това, че те или от обич към Отечеството, или насил са прогонени от Ромънци, Сърби и Гърци, напуснаха жилища, имоти и потърсиха спасение в обаята на майка България. Тия

хора заслужават всичкото внимание на държавата.

През 1920 год. се гласува от Народното Събрание закон за настаняване бежанците, по силата на който, се дават места за строеж, кредит, материали и пр. на бежанците. В градовете се даде по нещо, а в много села не е дадено почти нищо. Кредита, който се отпущаше от Б. З. Банка за обзавеждане на бежанците, отдавна е спрян, вследствие на което, бежанците не можаха да застроят дадените им места и рискуват да останат на улицата.

След това се създаде закон за Т. П. Собственост, според който, бежанците които се занимават с земледелие и отраслите му, предвижда се да бъдат оземлени до средния тип стопанство в всяко едно населено място в страната до 40 или 50 дек. и пр. Знаем положително, че никой от бежанците не е оземлен до днес.

Престъпно е една държава при тия природни богатства и плодородни полета да остави своите съграждани, и които се жертвуваха за тая държава, да се скитат немили недраги по градове и села.

На първо място грижите на държавата трябва да се прострат върху бързото настаняване и оземляване на бежанците.

Възобновяване и усиляване час по скоро на кредита.

Намалението лихвите и отпущане кредита не срещу текуща сметка, а срещу срочно изплащане.

Г. Б.

Политическото положение в Добруджа.

(от нашия специален кореспондент.)

Населението в своята гражданска част, както в северна, тъй и в южна Добруджа е чисто българско. Тая е главната причина за гдето никоя ромънска партия не е могла до сега да заздравее своето положение в Добруджа. Населението от край време остана чуждо на партийните програми и стремени на ромънските партии. Но това не убива надеждата на ромънските политически водители да придобият богатата жертва от избирателни гласове на добруджанци на всяка цена. Това се потвърждава от факта, че напоследък особено зачестиха обиколките из Добруджа на видни политически водители. Dr Sever Bosu, един от лидерите на националната партия, напоследък направи интересни изявления за предстоящата дейност на организация, от страна на националистите. Вж. „Dobrudja Juna“, който печата тия изявления, откри в колоните на вестника анекта за изяснения на намеренията на политическите водители на разните партии, относно Добруджа. Всякой ден продължават да се печатат мненията на видни политически водители от тях изличава, че всички ромънски партии се канят за усилен организаторска дейност в Добруджа, и почти всички казват за несъмнен успех. По настоящем в Добруджа се намира водителя на земеделската партия в Ромъния, г-н Михалаке. Той е дошел за да засили земеделското движение в Добруджа. От неговите изявления може да се заклю-

чи, че земеделската идея се приемала радушно от добруджанското население, и неговите партизани достигали доста внушително число. Г-н Ал. Гергел, независим политик и един от редакторите на големия добруджански ежедневник „Добруджа жуна“, изказва мисълта, че никоя политическа партия не може да се закрепим в Добруджа, поради особените условия там. Населението било чуждо на всички партии, и то може да се увлече само от една специална нова добруджанска партия, която да изхожда изключително от интересите на добруджанци. И той мисли, че образуването на подобна партия е не само належащо, но в своето начало е започнало вече. Той и неговите политически приятели, образували първото бюро на новата партия със център Кюстенджа.

Такова е политическото положение в Добруджа, — никоя политическа партия не се е закрепила, но всички се мъчат да вербуват колкото се може повече партизани. А населението е чуждо на всички, и единственото му желание е да се отърве от тях и влезе в политическите граници на общата родина на всички българи — България.

Spectator.

Председ. на Камарата при бежанците.

По случай пребиваването си на 12 т. м. в гр. Варна, г. Неделко Атанасов — председател на Народ. Събрание, посети емигрантите в Добруджанския квартал. По повод това посещение, бежанците от всич-

С. С. Киселков.

Из дневника на бежанеца.

15 Август (стар стил) 1916 год. — Добрич.
Продължение от брой 5.

На четвъртия ден на вратата пред нас се изправи познатата зловеща фигура на Карпа, който се обърна към мене с думите: — „Изпотрелях се да те търся, аз те мислех, че си при големите пропатори, а то как сте попаднали между тия пунгаши и разбойници. След тия отровни думи се попарихме: всяка надежда пропадна и всеки си пресметна какво му е

отредено... но все пак един запна да каже, че ние всички там сме невинни хорица, които никога не са помисляли да се занимават с лоши работи. От това Карп се почувствува изложен и като жилнат се разбесне, разпсува и закани. Страшно предчувствие ни смрази, което и сега ме е страх да спомена, но което се сбъдна....

Отведнаж тая бесна фурия

взема вид на салонен джентлмен и с подигравателна насмешка ми подаде ръка, на която увиснах и тръгнах подире му. Така, аз без да зная на къде, без да се сбогувам с другарите, напуснах затвора. На вратата ни спре един от затворниците, познатия на всички ни съжителен тип, ерменец Арманяк, и като пошепна нещо на Карпа, той го пусна да излезе и още там се изгуби от очите ни, след което вратата се тръшна и заключи за подире ни. Притиснати един до друг, тръгнахме към файтона, който ни чакаше с дигнат гюрюк,

на стотина крачки, и в него още една сянка, от сигуранията, която седна на срещата, и зафучахме за града. Неопределеното положение ме стягаше до полуда, но все се сдържах. Най-после повидекому хладно попитах: „Мога ли да зная къде ще отидем?“ — „Да, при Господин Префекта, да му разправите това, което веднаж преди шест месеца на мен разправяхте, че, ако войната се обяви, вие, българите, на птички ще станете и при вашите ще прехвъркнете, и заедно ще се върнете от тука, нас да прогоните. А сега ще ни на-

ки краища на Бжлгария, бяха се събрали в бирария „Прогрес“. Там г. Неделко Атанасов биде поздравен от председателя на Емигрантското Сдружение, г. В. Пешерлие, с следните думи:

„Благодаря Ви за високата чест, която ни направихте и ни удостоихте с присъствието си тук, между нас“.

Господин Председателю, от името на всички емигранти ида да засвидетелствавам пред Вас ония благодарности, за грижите положени от правителството. Между другите големи такива, на първо място е тяхната грижа да даде подслон на всич бежанци от двете войни, принудени да оставят и мило и драго от нас. Шедствието на ромжнци, сжрби, гжрци и турци в чисто бжлгарски земи; заставени да напуснат вековни огнища, за честа на онова име, що се нарича бжлгарин. И вие знаете г-н Председателю, че в този момент се намирате в средата на тия истински бжлгари, от името на които Ви поздравявам с „добре дошли“.

По повод приветствията от председателя на емигрантите, г. Неделко Атанасов отговори:

„Другари, добри бжлгари“, и след като почерта казаното от г-на Пешерлиева, продължи: „Ние положихме и ще полагаме всички грижи да ви помагаме, докато видим, че и вие се радвате на редовен и сносен живот. Ние другари, прекарахме, преди да се закрие сегашната извънредна сесия на Народното Собрание, закон, што да можете да правите ипотеки пред Б. Н. Банка и да се ползват с заеми на стойност до 60 на сто от оценката на къщата Ви“.

На край г-н Н. Атанасов, описа положението на Тракия, като почерта сигурната гаранция за живота на бежанците; той настоятелно помоли неколкостранно тракийците — желязници, да се върнат по родните си места.

После речта на г. Атанасова последваха бурни ржкоплекания.

Положението в поробените покрайнини.

Добруджа.

Съобщават от границата:

Миналата година бе убит на границата от неизвестни лица, един циганин в момента,

когато е правил опит да прекара в Бжлгария откраднат добитък.

Брата на убития, Ариф Калолу, живущ в Бжлгария, заедно с още двама цигани преди една седмица отиват в Ромжния, с цел да покажат убийците на ромжнските власти.

Отиват в секцията в село Кара Пелит, К. Бунарско, и започват да посочват лицата, в които уж се сжмнявали. Подложени на по-подробен разпит и на изтезания от шефа на секцията, за да посочат и други лица, те започват да изброяват имената на всички лица, които познават в с. Кара Пелит, само и само да спасят живота си. По този начин, били арестувани почти половината селени от с. Кара Пелит. На другия ден около 30 селяни откарват в гр. Добрич, а от там в гр. Кюстенджа, между които е и известния в целата К. Бунарска околия, Дим. Гюзелев, бивш кмет на селото, и много видни хора.

Положението на откараните е много тежко. Всички са бити жестоко. Некои може би неще оживеят.

П. К. Г.

Какво става в Силистренския окръг.

Това е заглавието на една статия в Букурещкия вестник „Дачия“, чрез която силно се обвинява администрацията от силистренски окръг.

„Способните чиновници започва вестника — систематично биват премахвавани, като на местата им се поставят такива без права. Те вършат най-мръсни дела, чрез които се подиграват и изтезават мирното население“.

— Префекта премахвайки военното положение, достави своите жандарми, които вършат разни насилствия и арестуват хората.

В този окръг не съществуват закони. Държавната Конституция също не съществува. Даже самото ромжнско население е силно засегнато в своите национални чувства, чрез нищожните дела на администрацията.

В всякой случай, не се следи нищо друго, освен мръсотии. Градските и селски бюджети са ограбени. Нищо не се върши за нуждите на тия общини. Жителите, на които им е дадено

под наем от държавните земи, престъпно им се взема правото да се ползват от положението им труд, като им се унищожават контрактите. Тези земи днес биват спекулирани от хората на деня.

Официалният терор взима все повече пропорции. Никъде неверваме да са се извършвали повече незаконни арестувания, като в този окръг. Предавам само случая с Стелиян Бика от Сарсжнлар, арестуван от 2 седмици в общината. Една негова телеграма до прокурора, че е арестуван, не е била предадена на местото. Напомням още случая с други трима жители от с. Алфатлар, които били силно бити, и след това са били отведени в гората и джржани, до като им отминали белезите от телото; причинени по случай побоя.

В Силистра, сам префекта е бил в своя кабинет мнозина хора, от които посочваме само Тодосе Наум. Така той — префекта, е в конфликт с бившия прокурор Житяну, и с сегашния, когото е нападнал; и за което е даден подсъд, с началника на митницата, с командира на жандармерията, с началника на сигурацията и пр....

ОТЗИВИ.

Кой е новият председател на тричленната комисия, която прие управата на общината на 15 този месец.

След като се изреждаха разни пришелци вжв Варна за кметове на града, най-сетне на чело на общинското управление застана туземец, потомък на една от най-старите и най-заслужили на Варна, Провадия и окръга фамилии: х. Ив. Вжлкови, х. Иванови, Ангелови, които са носели титлата а-а и са били едни от най-влиятелните лица през време на тур-

ското робство. За тях в града и окръга се е говорило че са снемали хората от бесилка.

Историята на града ги отбелезва като покровители на бжлгарското население пред турската власт, особено през време на черковната разпра, и им е отделила страници на заслужили дейци за откриването и издържането на първото бжлгарско училище и първа бжлгарска черква, вжв Варна и Провадия.

Г-н Г. Ангелов е почетен председател на благотворителни и спортни два и институти в града, бил е народен представител в последното Велико Народно Собрание, бивш член на общинския съвет, а особено това е за забелязване като член на Карнегиевата мисия на когото докладите на г. Ангелов личат и пр.

Надяваме се, че той ще остави такива добри спомени в историята на града, както и неговите деди.

ХРОНИКА.

В салона „К. Ранков“ на 23 т. м. 8½ ч. вечерта ще се представи „Сабин“ — историческа пиеса в 6 картини, от младия бжлг. поет Д. Ю. Гржнчаров, с участието на артистите от Варн. Гр. Театр и благосклонното такво на руската балерина О. Сютейманова.

Оплакват ни са бежанци от квартал, че весниците и писмата, които им се изпращат, се трупат в една кржчма, вжржки че са указани точните им адреси.

Нека, Нека на Т. П. станция си вземе бележка и застава раздавача да ги връчва лично на адресантите.

Отпуснат е на Б. З. Банка кредит от 150 милиона лева, които ще раздава на бежанците за довършване на започнатите им постройки.

Варненско Окръжно Трудово Бюро.

Обявление

№ 7964.

Обявява се на интересующите се, че на 28 т. м. 9 ч. преди пладне, в тържната зала на Варненското Окръжно Финансово управление, ще се даде на доставчик по доброволно сжгласие, доставката на 50 кгр. спаначено семе за храна на трудоваците от бюрото.

Доставката ще стане франко магазина на бюрото, срока на доставката е 10 дни след съобщението за утвърждаване на тжгоа.

Залог за правоучастие в спазаряването е 5% вжрху оферантата стойност.

Всички разноси за гербовия сбор и публикация на настояще са за сметка на доставчика.

гр. Варна, 22 Ноември 1922 год.

От домакинството.

жеш, как сте го планирали и как ще го изпълните, зер времето дойде, войната е обявена.“

— „Как!... Обявена?!. . . Но, Господин Карп, тогава Вий ми бехте гост у дома и ние като приятели се закачахме и, и шегувахме, може ли за тахово настрояние да се иска сметка? И то сега! Значи Вий сте прицелили първата жертва от войната да бжда аз. . . Ако това ми е писано, нека. . .“ и разтреперан, като лист, чувствувайки последния си час, сдървен от страх се свляках от файтона, където ме поставиха да чакам пред кабината

на Префекта в коридора, който се пазеше от познатия на цял град стражар, големия бжлгарин бай Манол. Не се минаха нито 20 минути, когато при префекта влезе почти тичешком един майор; и в тоя миг в префектурата настана страшна буря и тревога, избухна нещо като пожар. Вихренно долетя от горе префекта, стоя минутка и пак вихренно изхвъркна. След час два, майора като пребит с снета шапка, отпуснал рамена, навел глава и повлякал крака излезе навън. Кога е излязъл Карп, аз не забелязах, но, като поутихна всичко казах на

бай Манол: „Ние дойднхме тук с Господин Карп за работа, а той какво направи незная, ето вече взе и да се мръква“ — Карп си отиде в сигуранцията, ако ти трябва иди там го търси, отговори троснато бай Манол.

О, свобода!! Ти си най-голямото щастие, което може да отчаква и постигне човек!

Свобода! Тебе може да те прецени само изтжрваната птица, пуснатия затворник и освободения роб. . . Свобода! в най-голямото си отчаяние и безнадеждност, като изтжрвана-

та птица, аз те получиц. . . Бог ми я изпрати. . . Ония, които щяха да се гаврят с моите чувства и за което щяха да ме кжсат кжс по кжс, се изумиха от майоровата вест, че бжлгарите идат, забжркаха се, забравиха ме и бай Манол в залиса, без да провери кой сжм ме пусна. . . И аз вече сжм на свобода. . .

